ZAVOD IZRIIS

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA ZDRAVJE

Program sofinancira Ministrstvo za zdravje.

E-NOVICE ZAVODA IZRIIS | PROGRAM »IZBERI ZDRAVO ŽIVLJENJE!«

September 2026

Aktualno in strokovno ozadje · preventiva in zdravje · št. 9/2026

V TEJ ŠTEVILKI

01 Igre na srečo in videoigre Hrvaška

02 Poročilo o obravnavi zasvojenosti Hrvaška

03 Varna uporaba spleta Avstrija · strokovni vir

04 10. september – preprečevanje samomora Svet

05 Evropski teden mobilnosti EU

06 TIGER – projektni pregled IZRIIS

Varne poti v šolo podpirajo gibanje. Foto: Hugh Millward, CC BY-SA 4.0

Aktualno

01 | HRVAŠKA

Igre na srečo in videoigre

HZJZ je 7. septembra objavil smernice za sodelovanje z industrijama iger na srečo in videoiger zaradi javnozdravstvenih tveganj.

Vir: Hrvatski zavod za javno zdravstvo (HZJZ): HZJZ donio Smjernice za suradnju s industrijom igara na sreću i Smjernice za suradnju sa industrijom videoigara radi smanjenja javnozdravstvenih rizika i šteta povezanih s ponašajnim ovisnostima, 7. 9. 2026.

Foto: Humphrey Muleba / StockSnap (CC0)

5.565

oseb v zdravljenju na Hrvaškem v letu 2025

02 | HRVAŠKA

Poročilo o obravnavi zasvojenosti

25. septembra je HZJZ objavil poročilo o osebah, zdravljenih zaradi uporabe psihoaktivnih snovi v letu 2025. V zdravljenje je vstopilo 5.565 oseb.

Vir: Hrvatski zavod za javno zdravstvo (HZJZ): Izvješće o osobama liječenima zbog zlouporabe psihoaktivnih tvari u 2025. godini, 25. 9. 2026.

03 | AVSTRIJA · STROKOVNI VIR

Varna uporaba spleta

Saferinternet.at ponuja gradiva za šole in starše; začetek šole je priložnost za dogovore o uporabi naprav.

Vir: Saferinternet.at: Saferinternet.at – gradiva za šole in starše.

Foto: Family First / StockSnap (CC0)

04 | SVET

10. september – preprečevanje samomora

10. septembra je svetovni dan preprečevanja samomora. WHO poudarja odprt pogovor, zmanjševanje stigme in dostop do podpore.

> Pomoč v stiski: Zaupni telefon Samarijan in Sopotnik 116 123 (24 ur na dan), TOM – telefon za otroke in mladostnike 116 111 (12.00–20.00), Klic v duševni stiski 01 520 99 00 (19.00–7.00).

Foto: Matt Moloney / StockSnap (CC0)

Vira: Svetovna zdravstvena organizacija (WHO): World Suicide Prevention Day 2026, 10. 9. 2026; Živ? Živ! – spletno središče za preprečevanje samomora: Si v stiski? SOS – prva pomoč.

---

05 | EU

Evropski teden mobilnosti

Med 16. in 22. septembrom je tradicionalni poudarek na trajnostni mobilnosti. Varne poti v šolo podpirajo gibanje.

Vira: Evropski teden mobilnosti – slovenska stran: Evropski teden mobilnosti, 16.–22. september 2026; Evropska komisija: European Mobility Week.

---

06 | IZRIIS

TIGER – projektni pregled

TIGER (FosTering eHealth and social Innovations as Game-changers in sEnior and Remote care) je projekt programa Interreg Alpine Space (september 2024–avgust 2027), v katerem je Zavod IZRIIS partner. Projekt povezuje strokovno presojo digitalnih rešitev in potrebe uporabnikov.

Vira: Interreg Alpine Space: TIGER – stran projekta; Zavod IZRIIS: TIGER – predstavitev projekta.

Projekt TIGER je sofinanciran iz programa Evropske unije Interreg Območje Alp.

Vodilni partner projekta je ICS Internationalisation Centre Styria (Gradec); Zavod IZRIIS je projektni partner. Program: Interreg Alpine Space 2021–2027.

Strokovna gradiva

Stalne vsebine: referenčni viri za preventivno delo (ne nove mesečne objave).

07 **Zdravje mladih** SLOVENIJA

NIJZ v Sloveniji izvaja mednarodno raziskavo HBSC o z zdravjem povezanih vedenjih mladostnikov; zadnje poročilo zajema podatke za leto 2022. Pri preventivi je pomembno upoštevati starost, okolje in potrebe mladih.

Vir: Nacionalni inštitut za javno zdravje (NIJZ): Z zdravjem povezana vedenja v šolskem obdobju med mladostniki v Sloveniji (Izsledki mednarodne raziskave HBSC, 2022), 2023.

08 **Kakovost preventive** SLOVENIJA

Inštitut Utrip ponuja strokovne vire za načrtovanje preventivnih programov, med drugim slovensko izdajo evropskih standardov kakovosti v preventivi. Pri izbiri programa preverimo cilje, usposobljenost izvajalcev in evalvacijo.

Vir: Inštitut Utrip: Evropski standardi kakovosti na področju preventive: hitri vodnik.

09 **Zdrava pljuča** SLOVENIJA

Društvo pljučnih in alergijskih bolnikov Slovenije predstavlja rehabilitacijsko vadbo; obremenitve naj bodo individualno prilagojene.

Vir: Društvo pljučnih in alergijskih bolnikov Slovenije: Pridružite se rehabilitacijski vadbi.

10 **Okolja brez dima** EVROPA

Priporočilo Sveta EU iz decembra 2024 spodbuja zaščito pred tobačnim dimom in aerosoli tudi zunaj zaprtih prostorov. Gre za priporočilo, ne neposredno prepoved.

Vir: Svet Evropske unije: Priporočilo Sveta o okolju brez tobačnega dima in aerosolov, ki nadomešča Priporočilo Sveta 2009/C 296/02, 12. 12. 2024.

11 **Standardi preventive** SVET

WHO in UNODC v mednarodnih standardih preventive uporabe drog izpostavljata strukturirane in razvojno prilagojene programe ter sodelovanje družin in šol.

Vir: Svetovna zdravstvena organizacija (WHO) in Urad ZN za droge in kriminal (UNODC): International Standards for Drug Use Prevention, Second Edition, 2018, 7. 12. 2018.

12 **Dostopnost in varnost** DIGITALNO ZDRAVJE

Vodnik WHO za telemedicino iz leta 2022 obravnava načrtovanje, izvedbo in vzdrževanje storitev. Dostopnost in varstvo podatkov sta pomembna pri izbiri orodij.

Vir: Svetovna zdravstvena organizacija (WHO): Consolidated telemedicine implementation guide, 9. 11. 2022.

Viri

Stanje povezav: 27. 11. 2026. Številke ustrezajo zaporednim številkam prispevkov.

01 Hrvatski zavod za javno zdravstvo (HZJZ). *HZJZ donio Smjernice za suradnju s industrijom igara na sreću i Smjernice za suradnju sa industrijom videoigara radi smanjenja javnozdravstvenih rizika i šteta povezanih s ponašajnim ovisnostima*. 7. 9. 2026. https://www.hzjz.hr/aktualnosti/hzjz-donio-smjernice-za-suradnju-s-industrijom-igara-na-srecu-i-smjernice-za-suradnju-sa-industrijom-videoigara-radi-smanjenja-javnozdravstvenih-rizika-i-steta-povezanih-s-ponasajnim-ovisnostima/

02 Hrvatski zavod za javno zdravstvo (HZJZ). *Izvješće o osobama liječenima zbog zlouporabe psihoaktivnih tvari u 2025. godini*. 25. 9. 2026. https://www.hzjz.hr/aktualnosti/izvjesce-o-osobama-lijecenima-zbog-zlouporabe-psihoaktivnih-tvari-u-2025-godini/

03 Saferinternet.at. *Saferinternet.at – gradiva za šole in starše*. https://www.saferinternet.at/

04 Svetovna zdravstvena organizacija (WHO). *World Suicide Prevention Day 2026*. 10. 9. 2026. https://www.who.int/campaigns/world-suicide-prevention-day/2026

Živ? Živ! – spletno središče za preprečevanje samomora. *Si v stiski? SOS – prva pomoč*. https://zivziv.si/

05 Evropski teden mobilnosti – slovenska stran. *Evropski teden mobilnosti, 16.–22. september 2026*. https://www.tedenmobilnosti.si/

Evropska komisija. *European Mobility Week*. https://mobilityweek.eu/

06 Interreg Alpine Space. *TIGER – stran projekta*. https://www.alpine-space.eu/project/tiger/

Zavod IZRIIS. *TIGER – predstavitev projekta*.
https://izriis.org/english-projects/tiger/

07 Nacionalni inštitut za javno zdravje (NIJZ). *Z zdravjem povezana vedenja v šolskem obdobju med mladostniki v Sloveniji (Izsledki mednarodne raziskave HBSC, 2022)*. 2023.
https://nijz.si/publikacije/z-zdravjem-povezana-vedenja-v-solskem-obdobju-med-mladostniki-v-sloveniji-izsledki-mednarodne-raziskave-hbsc-2022/

08 Inštitut Utrip. *Evropski standardi kakovosti na področju preventive: hitri vodnik*.
https://www.institut-utrip.si/evropski-standardi-kakovosti-na-podrocju-preventive-hitri-vodnik/

09 Društvo pljučnih in alergijskih bolnikov Slovenije. *Pridružite se rehabilitacijski vadbi*.
https://www.dpbs.si/sl/zivimo-zdravo/telesna-aktivnost/pridruzite-se-rehabilitacijski-vadbi/

10 Svet Evropske unije. *Priporočilo Sveta o okolju brez tobačnega dima in aerosolov, ki nadomešča Priporočilo Sveta 2009/C 296/02*. 12. 12. 2024.
https://eur-lex.europa.eu/eli/C/2024/7425/oj

11 Svetovna zdravstvena organizacija (WHO) in Urad ZN za droge in kriminal (UNODC). *International Standards for Drug Use Prevention, Second Edition, 2018*. 7. 12. 2018.
https://www.who.int/publications/i/item/international-standards-for-drug-use-prevention-second-edition-2018

12 Svetovna zdravstvena organizacija (WHO). *Consolidated telemedicine implementation guide*. 9. 11. 2022.
https://www.who.int/publications/i/item/9789240059184

Fotografije: naslovna: Hugh Millward, CC BY-SA 4.0, Wikimedia Commons; 01: Humphrey Muleba / StockSnap, CC0; 03: Family First / StockSnap, CC0; 04: Matt Moloney / StockSnap, CC0.

ZAVOD IZRIIS

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA ZDRAVJE

Program sofinancira Ministrstvo za zdravje.

E-novice izdaja Zavod IZRIIS – Informacijski raziskovalni inštitut za izobraževanje in svetovanje v okviru programa »Izberi zdravo življenje!«. Prispevki povzemajo javno dostopne vire; za vsebino izvirnih strani odgovarjajo njihovi izdajatelji.

 © 2026 Zavod IZRIIS